

Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning,
Enheten för offentlig upphandling
Frida Niklasson
frida.niklasson@regeringskansliet.se

REMISSVAR

Utkast till lagrådsremiss En effektivare överprövning av offentliga upphandlingar

Finansdepartementet har genom remiss bjudit in Lantbrukarnas Riksförbund att lämna synpunkter på utkast till lagrådsremiss, En effektivare överprövning av offentliga upphandlingar. Utkastet innehåller en samlad bedömning av överprövningsutredningens och förenklingsutredningens förslag avseende överprövning av upphandlingsmål.

LRF ser det positivt att utkastets förslag syftar till att upphandlingsmålen ska kunna avgöras snabbare och att domstolsprocessen ska bli mer förutsägbar för parterna.

LRFs medlemmar driver tillsammans 70 000 företag och det gröna näringslivet står för nästan 4 procent av Sveriges BNP. Gemensamt för företagen är att de har sin bas i jord, skog, trädgård och landsbygdens miljö. Det är dessa företag som kan erbjuda samhället resurser för en hållbar utveckling i form av mat, energi, arbetstillfällen och miljönytta. Svensk livsmedelsproduktion är klassad som en samhällsviktig sektor, en fungerande primärproduktion är viktig både i normalläget och under kriser. Offentlig upphandling som präglas av transparens, tydligt regelverk och främjar innovativa lösningar leder till att många företag deltar i den offentliga upphandlingen. Ju tryggare förutsättningar regelmässigt desto säkrare upphandling. Rättssäker, omsorgsfull överprövning och effektiva processer skapar tilltro till den goda offentliga affären.

LRFs synpunkter till Regeringens föreslagna promemoria nedan:

Handläggningstiden i domstol

5.2 Mål om överprövning ska handläggas skyndsamt

Utkastets förslag: Ett lagstadgat skyndsamhetskrav ska införas för mål om överprövning av en upphandling och i mål om överprövning av ett avtals giltighet enligt samtliga fyra upphandlingslagar. Ett lagstadgat

HAMBERG, AUNI auni.hamberg@lrf.se

2021-03-30

skyndsamhetskrav ska även införas för mål om utlämnande av kontrakt enligt lagen om offentlig upphandling och lagen om upphandling inom försörjningssektorerna.

LRF har inga invändningar till utkastets förslag

5.3 En tidsfrist för målens avgörande bör inte införas

Utkastets bedömning: Det bör inte införas en tidsfrist för avgörande av ett mål om överprövning av en upphandling.

LRF har inga invändningar. Varje åtgärd som domstolen vidtar i syfte att skyndsamt föra processen framåt och öka förutsägbarheten i handläggningen är önskvärt.

5.4 Ett krav på tidsplan för målens avgörande bör inte införas

Utkastets bedömning: Det bör inte införas ett lagstadgat krav på tidsplan för avgörande av mål om överprövning av en upphandling eller överprövning av ett avtals giltighet.

LRF instämmer med förslaget. Mål om överprövning skall handläggas skyndsamt utan att tumma på rättssäkerheten. Handläggningstiden beror ju inte bara på domstolen, utan även på målets karaktär och komplexitet i övrigt.

5.5 Domstolens ansvar för materiell processledning bör inte förtydligas i lag

Utkastets bedömning: Domstolarnas ansvar för materiell processledning i överprövningsmålen bör inte förtydligas genom lagstiftning.

LRF har inga invändningar. Möjligheten för rätten att genom riktade förelägganden eller andra åtgärder inhämta yttranden över en viss fråga i målet finns redan.

Preklusionsregler

6.2 En preklusionsfrist under anbudstiden bör inte införas

Utkastets bedömning: En skyldighet för leverantörer att under anbudstiden påtala fel eller brister, för att dessa ska kunna prövas av domstol, bör inte införas. Det bör inte heller införas någon ytterligare begränsning av möjligheten att ansöka om överprövning av upphandlingens konkurrensuppsökande skede efter tilldelningsbeslutet.

2021-03-30

6.3 Preklusionsfrister i mål om offentlig upphandling

Utkastets förslag: I överprövningsmål ska omständigheter som leverantören åberopar till grund för sin talan efter två veckor från det att ansökan kom in till förvaltningsrätten, få beaktas av rätten endast om leverantören gör sannolikt att den inte har kunnat åberopa omständigheten tidigare eller annars har giltig ursäkt för att inte göra det. Reglerna om preklusion ska inte gälla vid en överprövning av ett avtals giltighet på yrkande av en leverantör under en pågående överprövning av en upphandling. Reglerna ska inte heller gälla sådana omständigheter som åberopas till grund för att ett avtal ska bestå till följd av tvingande hänsyn till ett allmänintresse

LRF har inga invändningar till förslagen ovan 6.2 och 6.3. Möjligheten att överpröva bör inte vara begränsad till anbudstiden. Företagares fokus är anbudsskrivningen och informationen blir inte tillgänglig förrän efter tilldelningsbeslutet. Det är viktigt att få tillgång till handlingarna och att upphandlingen präglas av stor öppenhet.

Ansökningsavgift och processkostnadsansvar

7.1 Ansökningsavgift

Utkastets bedömning: En ansökningsavgift bör inte införas i mål om överprövning av en upphandling eller överprövning av ett avtals giltighet.

7.2 Ett ömsesidigt processkostnadsansvar

Utkastets bedömning: Ett ömsesidigt processkostnadsansvar bör inte införas i mål om överprövning av en upphandling eller överprövning av ett avtals giltighet

LRF har inga invändningar till att ingen ansökningsavgift eller ömsesidigt processkostnadsansvar skall införas ovan 7.1 och 7.2.

Övriga frågor rörande överprövning

8.1 Reglerna om förlängd avtalsspärr bör inte ändras

LRF har inga invändningar till förslaget

8.2 Ett ingående av avtal bör även i fortsättningen förhindra överprövning av en upphandling

LRF har inga invändningar till förslaget

2021-03-30

8.3 Temporär direktupphandling

Utkastets bedömning: Det bör inte införas en ny möjlighet att upphandla utan föregående annonsering med anledning av att en tidigare annonserad direktivstyrd upphandling har blivit stoppad i en överprövningsprocess. Det bör inte i lag exemplifieras vilka omständigheter som en upphandlande myndighet eller enhet kan förväntas förutse och som därför inte får åberopas till stöd för ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering.

LRF har inget att invända

8.4 Tidsfristen för att ansöka om överprövning av ett avtals giltighet

Utkastets förslag: När en upphandlande myndighet eller enhet har publicerat en icke-direktivstyrd efterannons i en registrerad annonsdatabas, ska ansökan om överprövning av ett avtals giltighet ha kommit in till förvaltningsrätten innan 30 dagar har gått från det att annonsen publicerades.

LRF har inga invändningar till förslaget. Mot bakgrund av den nya skyldigheten att efterannonsera även icke-direktivstyrda upphandlingar i registrerade annonsdatabaser ökar öppenheten kring icke-direktivstyrda upphandlingar som de nya kraven på efterannonsering innebär, stärker rättssäkerheten för leverantörerna och ökar deras möjligheter att få giltigheten av ett avtal under tröskelvärdena prövat i domstol.

9. Skadestånd

9.1 Ersättning för rättegångskostnader

Utkastets bedömning: Rättegångskostnader bör inte undantas från en upphandlade myndighets eller enhets skadeståndsskyldighet enligt upphandlingslagstiftningen.

LRF har inget att invända

9.2 Fristen för att ansöka om skadestånd bör anpassas till EU-rätten

Utkastets förslag: Talan om skadestånd ska väckas vid allmän domstol inom ett år från den tidpunkt då leverantören fick kännedom om eller borde ha fått kännedom om att ett avtal har slutits mellan den upphandlande myndigheten och en leverantör. Om ett avtal har förklarats ogiltigt, ska dock talan om skadestånd alltid få väckas inom ett år från den tidpunkt då avgörandet fick laga kraft.

2021-03-30

LRF har inget att invända till utkastets förslag om att fristen för att väcka talan om skadestånd vid fel och brister i en upphandling ska ändras för att överensstämma med EU - rätten.

10. Annonsering av icke-direktivstyrda upphandlingar

Utkastets förslag: Efterannonsering ska inte behöva göras vid upphandlingar under 100 000 kronor. Reglerna om efterannonsering ska gälla för samtliga upphandlingar av sådana välfärdstjänster som anges i bilaga 2 a till lagen om offentlig upphandling. Samtliga reglerade annonser om sådana upphandlingar ska publiceras i en registrerad annonsdatabas.

LRF har inga invändningar till förslaget om en tydlig nedre gräns för efterannonsering. Dokumentation och insamling av uppgifter har ett stort värde för statistikändamål och för att öka kunskap om upphandlingar.

11. Tidsgränser vid uteslutning av en leverantör

Utkastets förslag: En upphandlande myndighet eller enhet får inte låta en dom som är äldre än fem år ligga till grund för ett beslut om uteslutning av en leverantör på grund av brott enligt lagen om offentlig upphandling, lagen om upphandling inom försörjningssektorerna eller lagen om upphandling av koncessioner. En upphandlande myndighet eller enhet får inte låta händelser som är äldre än tre år ligga till grund för ett beslut om uteslutning av en leverantör på grund av missförhållanden i övrigt enligt lagen om offentlig upphandling, lagen om upphandling inom försörjningssektorerna, lagen om upphandling av koncessioner. Utkastets bedömning: Det bör inte införas tidsgränser vid tillämpningen av reglerna om uteslutning av leverantör enligt lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

LRF har inga invändningar till ovanstående förslag eller bedömning.

12. Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Utkastets förslag: Förslagen om skyndsamt handläggning, tidsgränser vid beslut om uteslutning av en leverantör och ändringarna av reglerna om annonsering av icke-direktivstyrda upphandlingar ska träda i kraft den 1 januari 2022. Bestämmelserna om preklusionsfrist ska inte tillämpas i mål om överprövning där ansökan har getts in till förvaltningsrätten före ikraftträdandet. Bestämmelserna om tidsfrist för att ansöka om överprövning av ett avtals giltighet ska inte tillämpas på upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet. De nya bestämmelserna om tidsfristen för att väcka talan om skadestånd ska inte tillämpas i de fall då tiden för att väcka talan om skadestånd redan har gått ut vid lagens ikraftträdande.

2021-03-30

LRF har inga invändningar.

LANTBRUKARNAS RIKSFÖRBUND

Christina Furustam
Enhetschef Äganderätt och näringspolitik

Auni Hamberg
Handläggare offentlig upphandling